

PSEUDO-HYGINUS

Báje
(Fabulae)

Z latinského originálu přeložila, úvodem a rejstříkem opatřila
Alena Hadravová

ARTEFACTUM / ACADEMIA
PRAHA 2013

Hyginus

Sphaera octava : mýty a věda o hvězdách. I. Bájě = (Fabulae) / Pseudo-Hyginus ; z latinského originálu přeložila, úvodem a rejstříkem opatřila Alena Hadravová. -- 1. vyd. -- Praha : Artefactum : Academia, 2013. -- 199 s.

ISBN 978-80-86890-56-2 (Artefactum : soubor). -- ISBN 978-80-200-2351-3 (Academia : soubor). -- ISBN 978-80-86890-52-4 (Artefactum). -- ISBN 978-80-200-2347-6 (Academia)

255.2 * 821.14-34 * 2-264 * 82-343 * 929.5 * 2-1/-2:[165.212+801.73] * 821.124'01-3 * 316.774+808.5 * 7.04 * (38) * (37)

- Hyginus, ca 64 př. Kr.-ca 17 po Kr. Fabulae
- Hyginus, 2. stol.
- řecká mytologie
- řecké pověsti
- mýty -- starověké Řecko
- genealogie
- mytografie -- starověký Řím -- 1. stol. př. Kr.-2. stol. po Kr.
- latinská starověká próza -- 1. stol. př. Kr.-2. stol. po Kr.
- textová transmise -- 2. stol.
- umělecké náměty
- latinské prózy
- kritická vydání
- monografie

821.124.09 - Latinská literatura, latinsky psaná (o ní) [11]

Kniha vyšla s podporou Akademie věd ČR.

Vědecká recenze: Doc. Mgr. Irena Radová, PhD.

Foto a překresby Alena Hadravová

Na obálce: Perseus a Andromeda. Pompeje, Casa dei Dioscuri (Dům Dioskúrů), VI.9.6-7. Neapol, MAN, inv. 8998

© Alena Hadravová

illustrations © all rights reserved

© ARTEFACTUM

© ACADEMIA

ISBN ARTEFACTUM 978-80-86890-52-4

ISBN ACADEMIA 978-80-200-2347-6

ISBN (pro všechny čtyři svazky) 978-80-86890-56-2

Obsah

Úvod	9	31. Jeho vedlejší práce	56
Pseudo-Hyginovy Bájed.....	9	32. Megara	57
Výtvarná zpracování mytologických látek	23	33. Kentauři	57
Ediční poznámka	37	34. Nessos	57
Pseudo-Hyginus: Bájed	39	35. Iolé	58
Předmluva	39	36. Déianeira	58
1. Themistó	41	37. Aithra	58
2. Ínó	41	38. Théseovy úkoly	59
3. Frixos	41	39. Daidalos	59
4. Eurípidova Ínó	42	40. Pásifaé	59
5. Athamás	42	41. Mínós	60
6. Kadmos	42	42. Théseus u Mínotaura	60
7. Antiopé	43	43. Ariadné	60
8. Tatáž u Eurípida [jak ji napsal Ennius]	43	44. Kókalos	61
9. Niobé	44	45. Filoméla	61
10. Chlóris	44	46. Erechtheus	61
11. Niobiny děti.....	45	47. Hippolytos	62
12. Peliás	45	48. Athénští králové	62
13. Héra	45	49. Asklépios	62
14. Svolaní Argonauti.....	45	50. Admétos	62
15. Lémňanky	50	51. Alkéstis	62
16. Kyzikos.....	50	52. Aigína, Myrmidoni	63
17. Amykos	50	53. Asterié	63
18. Lykos	51	54. Thetis	63
19. Fíneus	51	55. Tityos	64
20. Stymfalští ptáci.....	51	56. Búsiris	64
21. Frixovi synové.....	51	57. Stheneboia, Bellerofontés	64
22. Aiétés	52	58. Smyrna	65
23. Apsyrtos	52	59. Fyllis	65
24. Iásón, Peliovy dcery	53	60. Sísyfos a Salmóneus	65
25. Médeia	53	61. Salmóneus	66
26. Médeia uprchlice.....	54	62. Ixión	66
27. Médos	54	63. Danaé	66
28. Ótos a Efialtés.....	54	64. Andromeda	67
29. Alkméné	55	65. Alkyoné	67
30. Dvanáct Hérakleových prací příkázaných Eurystheem	55	66. Láios	68
		67. Oidipús	68
		68. Polyneikés	69
		Verze A	69
		Verze B	69

69. Adrastos	69	106. Hektór.....	84
Verze A	70	107. Spor o zbroj.....	84
70. Sedm králů, kteří vytáhli proti		108. Trójský kuň.....	84
Thébám	70	109. Ílioné	85
Verze A	70	110. Polyxena	85
71. Sedm nástupců, to jest synů	71	111. Hekabé	86
Verze A	71	112. Kdo koho vyzval k boji a kdo se	
72. Antigóné.....	71	s kým utkal	86
73. Amfiaráos, Erifýlé a Alkmaión	71	113. Kdo koho vznešeného zabil	86
74. Hypsipylé.....	72	114. Kolik Trójanů zabili Řekové	87
75. Teiresiás.....	72	115. Kolik Řeků zabili Trójani	87
76. Thébští králové.....	72	116. Nauplios	88
77. Léda	72	117. Klytaiméstra	88
78. Tyndareós	73	118. Próteus	88
79. Helena	73	119. Orestés	89
80. Kastór	73	120. Ífigeneia Taurská	89
81. Nápadníci Heleny	74	121. Chrýsés	90
82. Tantalos	74	122. Alétés	90
83. Pelops	74	123. Neoptolemos	91
84. Oinomaos	75	124. Králové Achajů	91
85. Chrýsippos	75	125. Odysseia	91
86. Pelopovi potomci	75	126. Poznání Odyssea	94
87. Aigisthos	75	127. Télegonos	94
88. Átreus	76	128. Věštci	95
89. Láomedón.....	77	129. Oineus	95
90. Priamovi synové a dcery v počtu		130. Íkarios a Érigoné	95
padesáti čtyř.....	77	131. Nýsos	96
91. Alexandros Paris	77	132. Lykúrgos	96
92. Paridův soud	78	133. Ammón	97
93. Cassandra	78	134. Tyrrhéní	97
94. Anchísés	79	135. Láokoón	97
95. Odysseus	79	136. Polyidos	98
96. Achilleus	79	137. Meropé	98
97. Ti, kteří se vydali dobýt Tróju		138. Filyra, která se proměnila v lípu	99
a s kolika lodmi.....	80	139. Kúrétí	99
98. Ífigeneia.....	81	140. Pýthón	99
99. Augé.....	81	141. Sirény	100
100. Teuthrás.....	81	142. Pandóra	100
101. Télefos.....	82	143. Foróneus	101
102. Filoktétés	82	144. Prométheus	101
103. Prótesiláos.....	83	145. Niobé neboli Íó	101
104. Láodameia.....	83	146. Persefoné	102
105. Palamédés	83	147. Triptolemos	102

148. Héfaistos, Harmoniá	103	185. Atalanté	116
149. Epafos	103	186. Melanippé	116
150. Títanomachia	103	187. Alopé	117
151. Děti Týfóna a Echidny	103	188. Theofané	118
152. Týfón	104	189. Prokris	118
152a. Faëthón	104	190. Theonoé	119
153. Deukalión a Pyrrha	104	191. Král Midás	119
154. Hésiodův Faëthón	105	192. Hyás	120
155. Diový děti	105	193. Harpalykos	120
156. Héliovy děti	106	194. Arión	121
157. Poseidónovy děti	106	195. Órion	121
158. Héfaistovy děti	106	196. Pán	122
159. Areovy děti	106	197. Afrodíté	122
160. Hermovy děti	107	198. Nisos	122
161. Apollónovy děti	107	199. Jiná Skylla	122
162. Hérakleovy děti	107	200. Chioné	123
163. Amazonky	107	201. Autolykos	123
164. Athény	107	202. Korónis	123
165. Marsyás	108	203. Dafné	124
166. Erichthonios	108	204. Nyktimené	124
167. Liber-Dionýsos	109	205. Argé	124
168. Danaos	109	206. Harpalyké	124
169. Amymóné	109	207. – 218. [Nedochováno]	124
169a. Amymóné	109	219. Archeláos	124
170. Které z Danaových dcer koho zabily	110	220. Cura	125
171. Althaia	110	221. Sedm mudrců	125
172. Oineus	111	222. Sedm lyriků [nedochováno]	126
173. Ti, kteří se vypravili na kalydónského kance	111	223. Sedm podivuhodných výtvorů ...	126
173a. Obce, které poskytly Oineovi pomoc	111	224. Ti, kteří se ze smrtelníků stali nesmrtelnými	127
174. Meleagros	111	225. Ti, kteří jako první postavili chrámy bohům	127
175. Agrios	112	226. – 237. [Nedochováno]	128
176. Lykáón	112	238. Ti, kteří zabili své dcery	128
177. Kallistó	112	239. Matky, které zabily syny	128
178. Európa	113	240. Ty, které zabily své manžely	129
179. Semelé	114	241. Ti, kteří zabili své manželky	129
180. Aktaión	114	242. Ti, kteří spáchali sebevraždu	129
181. Artemis	114	243. Ty, které spáchaly sebevraždu	130
182. Ókeanovy dcery	115	244. Ti, kteří zabili své příbuzné	130
183. Jména Héliových koní a jména Hór.	115	245. Ti, kteří zabili tchány a zetě	131
184. Pentheus a Agaué	116	246. Ti, kteří snědli své syny na hostinách	131

247. Ti, kteří byli roztrháni psy	131	261. Agamemnón, který z neznalosti zabil Artemidinu laň	136
248. Ti, kteří zahynuli po útoku kance..	131	262. – 268. [Nedochováno]	137
249. Zlověstné pochodně	132	269. Ti nejproslulejší	137
250. Které vozataje zahubily jejich kvadrigy	132	270. Ti nejkrásnější	137
251. Ti, kteří se s dovolením Moir vrátili z podsvětí	132	271. Nejkrásnější jinoši	138
252. Ti, kteří byli odchováni mlékem divoké zvěře.....	133	272. Soudy s vrahy, obžalovanými na Areopagu	138
253. Ty, které spáchaly krvesmilstvo ...	133	273. Ti, kteří jako první uspořádali hry, až po patnáctého Aineia	138
254. Bohabojné ženy a bohabojní muži ...	133	274. Vynálezci a jejich vynálezy	140
255. Bezbožnice	134	275. Města a jejich zakladatelé	142
256. Ty nejctnostnější	134	276. Největší ostrovy	142
257. Ti, kteří byli spojeni nejvěrnějším přátelstvím	135	277. První vynálezci	143
258. Átreus a Thyestés	136	Obrazová příloha	145
259. Lynkos	136	Seznam literatury	169
260. Eryx	136	Česko-latinský jmenný rejstřík	175

Poděkování

Za velmi pečlivé pročtení rukopisu a cenné připomínky vděčím vědecké recenzentce paní doc. Mgr. Ireně Radové, PhD., vedoucí Ústavu klasických studií Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Národnímu archeologickému muzeu v Neapoli děkuji za možnost pořídit a publikovat fotografie pompejských a herculánských nástěnných maleb.